

Preferencje partyjne w pierwszym tygodniu kwietnia

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Na początku kwietnia¹ zamiar głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu zadeklarowało blisko dwie trzecie (65%) dorosłych Polaków, czyli o 3 punkty procentowe więcej niż dwa tygodnie wcześniej². Jednocześnie o 2 punkty procentowe zmniejszył się odsetek badanych wahających się, czy iść na wybory parlamentarne, gdyby miały się odbyć w najbliższą niedzielę po badaniu (14%), a o 1 punkt deklarujących absencję wyborczą (21%).

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?	Wskazania respondentów według terminów badań*					
	2016					
	7–14 I	21–28 I	II	2–9 III	12–19 III	IV
	w procentach					
Na pewno wziął(ę)by w nich udział	67	63	67	64	62	65
Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	13	17	12	13	16	14
Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	20	20	21	23	22	21

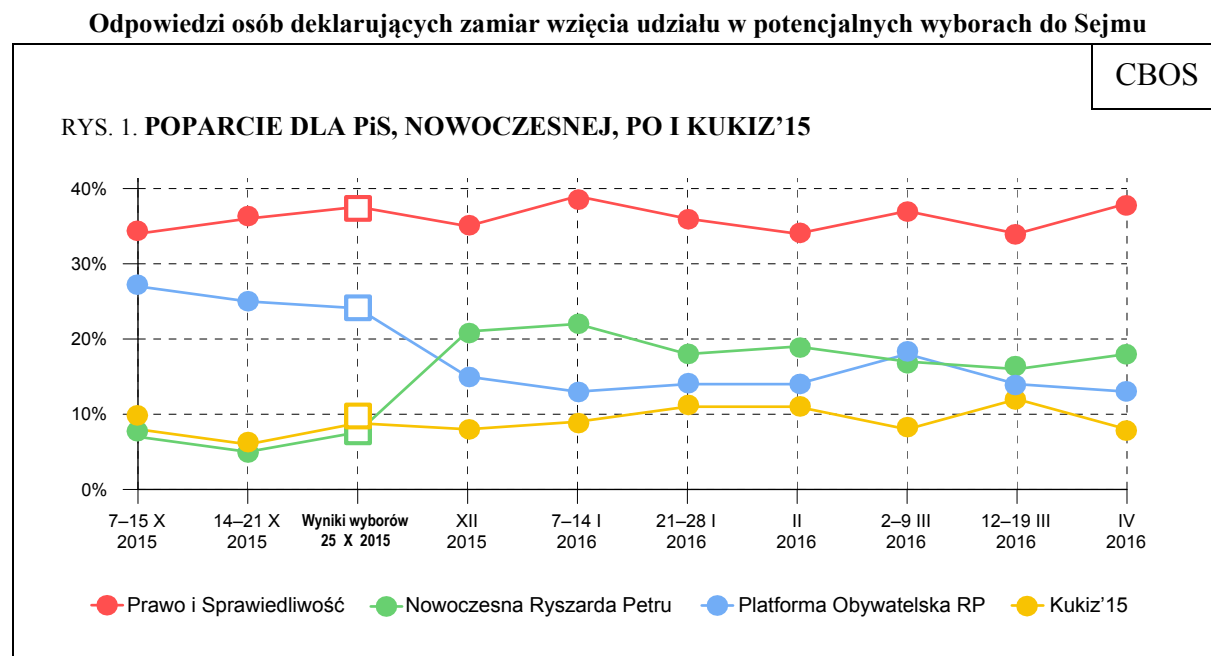
* Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

Od poprzedniego badania kolejność partii zajmujących czołowe miejsca w rankingu poparcia nie zmieniła się. Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszym tygodniu kwietnia, to w Sejmie znalazłyby się tylko cztery ugrupowania. Zdecydowanym liderem rankingu partii i ugrupowań politycznych pozostaje Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Polską Razem i Solidarną Polską), które – tak jak w ostatnich wyborach – zdobyłoby 38% głosów (od poprzedniego pomiaru wzrost o 4 punkty procentowe). Identycznie jak w poprzednim sondażu, na drugim miejscu pod względem społecznego poparcia znalazła się Nowoczesna Ryszarda Petru (18%, wzrost o 2 punkty), natomiast trzecie zajęła Platforma Obywatelska (13%, spadek o 1 punkt). Czwarte miejsce po raz kolejny zajmuje ugrupowanie Kukiz'15 (8%, spadek o 4 punkty procentowe). W porównaniu z poprzednim pomiarem, wśród

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (311) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 31 marca – 7 kwietnia 2016 roku na liczącej 1104 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Por. komunikat CBOS „Preferencje partyjne po zaostrzeniu kryzysu konstytucyjnego”, marzec 2016 (oprac. B. Roguska).

ugrupowań cieszących się największym poparciem, istotna statystycznie zmiana nastąpiła jedynie w przypadku ugrupowania Kukiz'15, natomiast pozostałe różnice nie są istotne ze statystycznego punktu widzenia.

Pozostałe partie nadal cieszą się zdecydowanie mniejszym poparciem niż czterech liderzy rankingu i plasują się poniżej progu wyborczego. Tak jak poprzednio czterech na stu zamierzających głosować w wyborach parlamentarnych poparłoby Sojusz Lewicy Demokratycznej (4%). Od trzech pomiarów stabilnie pozostaje poparcie dla kolejnego w tym rankingu Polskiego Stronnictwa Ludowego (3%). Tylu samo wyborców co PSL miałyby obecnie także Partia Razem (3%), która od poprzedniego pomiaru odnotowała nieznaczny (o 1 punkt procentowy) wzrost poparcia. Incydentalny okazał się natomiast odnotowany przed dwoma tygodniami wzrost deklaracji zamiaru głosowania na Koalicję Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja KORWiN i jej obecnie notowania powróciły do poziomu rejestrowanych na początku marca br. (2%, od poprzedniego pomiaru spadek o 4 punkty procentowe). Warto też dodać, iż większość respondentów deklarujących zamiar głosowania na partię spoza przedstawionej im listy (1%) mówi o chęci oddania głosu na ugrupowanie, którego jeszcze nie ma, natomiast po jednej osobie wymieniło Mniejszość Niemiecką i „Szczęść Boże” Grzegorza Brauna.

Od poprzedniego badania nieznacznie zwiększył się odsetek badanych deklarujących, że na pewno wezmą udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, ale wahających się, które ugrupowanie poprzeć (9%, wzrost o 1 punkt procentowy).

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?*	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach									
	2015				2016					
	7-15 X	14-21 X	Wyniki wyborów 25 X	XII	7-14 I	21-28 I	II	2-9 III	12-19 III	IV
	w procentach									
Prawo i Sprawiedliwość	34	36	37,58	35	39	36	34	37	34	38
Nowoczesna Ryszarda Petru	7	5	7,60	21	22	18	19	17	16	18
Platforma Obywatelska RP	27	25	24,09	15	13	14	14	18	14	13
Kukiz'15	8	6	8,81	8	9	11	11	8	12	8
Sojusz Lewicy Demokratycznej	6**	6**	7,55**	3	2	3	3	3	4	4
Polskie Stronnictwo Ludowe	4	5	5,13	3	2	2	2	3	3	3
Partia Razem	1	<1	3,62	3	3	2	2	2	2	3
KORWiN	3	4	4,76	3	3	4	3	2	6	2
Inna odpowiedź	<1	<1	0,87	1	1	1	1	1	1	1
Trudno powiedzieć	9	11		6	5	7	9	8	8	9
Odmowa odpowiedzi	1	1		1	0	1	1	1	1	1
N=	566	757	15 200 671	629	714	622	668	661	621	718

* W październiku 2015 pytanie brzmiało: „Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu 25 października?”

** Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

Ostatnie badanie preferencji partyjnych przebiegało w kontekście trwającego od dłuższego czasu sporu politycznego wokół Trybunału Konstytucyjnego, choć należy zaznaczyć, iż jego realizacja rozpoczęła się tuż po spotkaniu liderów partyjnych w tej sprawie, którego inicjatorem był Jarosław Kaczyński. Warto też dodać, iż w ostatnią niedzielę, w trakcie trwania realizacji badania, w polskich kościołach odczytywany był komunikat prezydium Konferencji Episkopatu Polski w sprawie pełnej ochrony życia człowieka, a jednocześnie w wielu miejscach odbywały się demonstracje sprzeciwu wobec ewentualnego zaostrzenia obowiązujących przepisów dotyczących aborcji.

Od ostatnich wyborów wyniki sondażowego poparcia dla Prawa i Sprawiedliwości oraz ugrupowania Kukiz'15 oscylują wokół ich wyników z październikowych wyborów parlamentarnych. Natomiast mimo zmiany przywództwa w Platformie Obywatelskiej poparcie dla tej partii nadal utrzymuje się na zdecydowanie niższym poziomie niż jej ostatni wynik wyborczy. Podobnie jak w poprzednich powyborczych sondażach lepszy wynik od PO uzyskuje Nowoczesna Ryszarda Petru, która tym samym lokuje się na drugim miejscu pod względem społecznego poparcia. Ponadto zaobserwować można ponowny wzrost liczebnej przewagi zwolenników Nowoczesnej nad zwolennikami PO. Kolejny etap trwającego kryzysu politycznego wokół Trybunału Konstytucyjnego, a także znowu uwidocznił spór wokół dopuszczalności aborcji na razie nie znajdują znaczącego odzwierciedlenia w zmianach preferencji partyjnych Polaków.

Opracowała
Barbara BADORA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)bym w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		65	14	21	1101
Płeć	Mężczyźni	70	12	17	523
	Kobiety	60	16	24	578
Wiek	18–24 lata	54	24	22	115
	25–34	65	15	20	208
	35–44	66	14	20	198
	45–54	64	15	20	162
	55–64	67	11	22	194
	65 lat i więcej	69	10	21	223
Miejsce zamieszkania	Wieś	63	16	21	441
	Miasto do 19 999	68	8	23	143
	20 000 – 99 999	61	18	21	219
	100 000 – 499 999	62	12	26	174
	500 000 i więcej mieszk.	79	13	8	123
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	52	19	29	223
	Zasadnicze zawodowe	56	17	27	269
	Średnie	66	13	21	332
	Wyższe	83	9	7	276
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	84	9	7	123
	Średni personel, technicy	78	10	11	49
	Pracownicy adm.-biurowi	67	18	15	68
	Pracownicy usług	53	25	22	82
	Robotnicy wykwalifikowani	54	15	31	141
	Robotnicy niewykwalifik.	49	20	31	45
	Rolnicy	55	13	32	40
	Pracujący na własny rach.	80	12	8	58
	Bezrobotni	64	15	21	48
	Emeryci	69	10	22	242
	Renciści	50	17	33	77
	Uczniowie i studenci	63	22	15	71
Gospodynie domowe i inni	68	10	21	57	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	73	15	12	150
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	65	16	19	117
	sekt. pryw. poza rolnict.	63	15	22	304
	prywatnym gosp. rolnym	60	13	27	39
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	54	13	33	135
	Od 650 zł do 999 zł	60	18	22	158
	Od 1000 zł do 1399 zł	64	13	23	185
	Od 1400 zł do 1999 zł	69	18	14	154
	2000 zł i więcej	78	10	12	183
Ocena własnych war. mater.	Złe	49	17	34	81
	Średnie	63	14	23	418
	Dobre	69	14	17	601
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	83	12	5	42
	Raz w tygodniu	72	12	16	497
	1–2 razy w miesiącu	59	21	20	170
	Kilka razy w roku	55	16	29	256
	W ogóle nie uczestniczy	62	9	29	126
Poglądy polityczne	Lewica	75	9	16	170
	Centrum	60	17	24	280
	Prawica	82	10	8	343
	Trudno powiedzieć	46	19	35	308

Tabela 2

		Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronnictwo Ludowe	Sojusz Lewicy Demokratycznej	Kukiz'15	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		38	13	3	2	3	4	8	18	1	9	1	718
Płeć	Mężczyźni	40	10	3	3	2	4	9	21	1	8		369
	Kobiety	37	16	3	1	5	4	6	16	1	11	2	349
Wiek	18–24 lata	28	13	2	7		1	22	12		11	2	62
	25–34	23	10	6	3	3	3	17	21	2	11	1	136
	35–44	39	12	1	3	1	6	6	19	1	13		130
	45–54	34	18	4		6	3	3	24		8	1	104
	55–64	50	11	3	1	3	4	5	15		7	1	130
	65 lat i więcej	47	15	2	1	5	4	1	17	1	6	1	154
Miejsce zamieszkania	Wieś	50	8	2	2	6	3	7	12	1	9	0	279
	Miasto do 19 999	35	15	6	3	2	4	3	20	1	8	2	98
	20 000 – 99 999	30	19	0	2	2	5	8	22		11	1	135
	100 000 – 499 999	30	18	2	1		5	12	22		10		108
	500 000 i więcej mieszk.	27	13	7	3	1	4	10	25	1	7	1	98
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	55	9	1		4	1	10	8		9	2	116
	Zasadnicze zawodowe	47	15		2	5	3	8	12		9		151
	Średnie	36	14	2	1	4	4	8	20	1	10		221
	Wyższe	26	13	7	4	1	5	6	26	1	9	1	230
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	14	8	2	1	2	6	27	1	13	2	104
	Średni personel, technicy	31	13	2	3	3	4	9	25	6	4		39
	Pracownicy adm.-biurowi	32	11	5	2	5	11	8	18		5	2	46
	Pracownicy usług	43	18	2	3	2	2	9	12	2	7		43
	Robotnicy wykwalifikowani	38	15		1	1	1	16	18		9		77
	Robotnicy niewykwalifik.	46			5			20	18		11		22
	Rolnicy	61	4			3	6	7	7		13		22
	Pracujący na własny rach.	25	17	6	4		5	11	23		9		47
	Bezrobotni	47	15			3	3	3	9		20		30
	Emeryci	51	14	2	1	4	5	1	14	1	6	1	166
	Renciści	38	16	3		8	4	5	19		6		39
	Uczniowie i studenci	27	16	3	4		2	13	18		13	3	45
	Gospodynie domowe i inni	39		4		14	5	8	19		11		39

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronnictwo Ludowe	Sojusz Lewicy Demokratycznej	Kukiz'15	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		38	13	3	2	3	4	8	18	1	9	1	718
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	41	15	4	3	3	3	3	17	2	7	2	110
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	27	11	7	1	1	7	9	23	1	12		76
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	14	2	3	1	2	15	23	1	9	0	192
	prywatnym gosp. rolnym	63	3			3	5	7	7		12		23
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	57	8			6	3	4	8	1	12	2	72
	Od 650 zł do 999 zł	44	12	2	1	5	2	8	12	1	13		94
	Od 1000 zł do 1399 zł	45	6		3	3	5	10	17		10	1	118
	Od 1400 zł do 1999 zł	33	16	2	3	4	3	7	26		5	1	105
	2000 zł i więcej	19	16	6	2	2	8	6	33	1	6		143
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	14		4	3	2	7	18	3	6		40
	Średnie	45	12	3	2	5	3	9	12		9	1	263
	Dobre	33	14	3	2	2	5	7	22	1	9	1	415
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	73	7	2		7	3			3	5		35
	Raz w tygodniu	50	11	1	2	3	3	6	13	1	9	1	358
	1–2 razy w miesiącu	31	17	4	5	4	4	9	16		10	1	100
	Kilka razy w roku	20	15	5	2	3	3	8	32		11		142
	W ogóle nie uczestniczy	12	17	8	1	1	9	12	32		7		77
Poglądy polityczne	Lewica	9	19	11	2	2	16	3	31		8		127
	Centrum	19	19	3	1	5	2	8	28	2	11	1	167
	Prawica	67	7	0	3	1	0	7	10	1	4		282
	Trudno powiedzieć	29	12	1	1	7	2	14	11		20	3	141